

Nr 22.

Ankom till riksdagens kansli den 21 mars 1933 kl. 4 e. m.

*Utlåtande i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition angående
avlösning av rekognitionsavgifter till Danviks hospital,
dels ock i ämnet väckt motion.*

Genom en den 14 februari 1933 till riksdagen avlämnad proposition, nr 110, vilken hänvisats till lagutskott och behandlats av andra lagutskottet, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden, föreslagit riksdagen medgiva Kungl. Maj:t att utan hinder av föreskrifterna i kungörelsen den 17 maj 1861 (nr 29) angående försäljning till skatte av de Danviks hospital tillhöriga, med ständig städje- och besittningsrätt upplåtna hemman och lägenheter förordna om avlösning av de till Danviks hospital utgående rekognitionsavgifterna.

I samband med propositionen har utskottet till behandling förehaft en i anledning av densamma inom andra kammaren av herrar *Olsson* i Golvvasta och *Wallén* väckt motion, nr 422, däri hemställts, att riksdagen måtte besluta sådan ändring av Kungl. Maj:ts i propositionen framlagda förslag, att rätten till avlösning av rekognitionsavgifter utsträcker till samtliga fastigheter, för vilka dylika avgifter skola utgå till Danviks hospital.

Beträffande de skäl, som ligga till grund för Kungl. Maj:ts förslag, får utskottet, i den mån redogörelse därför ej lämnas här nedan, hänvisa till propositionen, och får utskottet i fråga om motionärernas motivering för sin hemställan hänvisa till motionen.

I enlighet med kungl. brev den 21 juli 1813 samt kungl. kungörelse den 17 maj 1861, vilken antagits med rikets ständer, föreligger för köpare av viss Danviks hospital förut tillhörig jord en skyldighet att till hospitalet erlägga s. k. rekognitionsavgift, utgörande 3 procent å avtalad köpeskilling varje gång försäljning äger rum. Såsom i propositionen framhållits har sedan åtskilliga år tillbaka spörsmålet om avlösning av dessa hospitalets rekognitionsavgifter varit föremål för utredning. Härunder hava olika meningar yppats, dels huruvida statsmakterna äro berättigade att i fråga om avskaffande av rekognitionsavgifterna förfoga över hospitalets rätt, dels i fråga om det sakligt berättigade i att borttaga avgifterna, dels ock beträffande det lämpligaste sättet för en sådan åtgärd. Vid olika tillfällen har härvid framhållits, att undersökning borde ske, huruvida samförstånd skulle kunna vinnas mellan de närmast berörda parterna, hospitalets direktion och fastighetsägarna, om någon form för avgifternas borttagande, varigenom parternas intressen kunde behörigen tillgodoses. Det har jämväl anförts, att, då det ur allmän synpunkt vore av betydelse, att avgifterna så snart som möjligt bleve avskaffade, stå-

ten borde lämna sin medverkan till förhandlingar i frågan. I enlighet härmed har Kungl. Maj:t i november 1931 bemyndigat chefen för socialdepartementet att utse en person att åvägabringa och leda förhandlingar mellan hospitalets direktion och ägare av fastigheter, från vilka rekognitionsavgifter utginge. Enär behovet av en reglering särskilt framträtt beträffande fastigheter inom Nacka socken av Stockholms län, har det ansetts lämpligt, att förhandlingarna i första hand avsåge dessa fastigheter.

Förhandlingar hava med stöd av detta beslut kommit till stånd och lett till enhällig överenskommelse mellan delegerade för hospitalet, å ena, samt delegerade för Nacka kommun och ägare av fastigheter, belägna inom Nacka socken, å andra sidan, om ett förslag angående avlösning av skyldigheten att erlägga rekognitionsavgifter till hospitalet. Enligt detta förslag medgiver direktionen, under förbehåll om Kungl. Maj:ts gillande, fastighetsägarna rätt att under vissa villkor för framtiden avlösa skyldigheten att utgiva rekognitionsavgift genom att betala en löseskilling, som skall utgöra för jordbruksfastighet $1\frac{1}{4}$ procent å 1932 års totala taxeringsvärde samt för annan fastighet $1\frac{1}{4}$ procent å markvärdet och $\frac{1}{2}$ procent å byggnadsvärdet. Om fastighetsägare vill begagna sig av rätten till avlösning, skall enligt förslaget anmälan därom göras till direktionen före den 1 juli 1934 samt löseskilling erläggas. Direktionen har förklarat, att den icke är obenägen att medgiva avlösning av rekognitionsavgifter även beträffande fastigheter, som äro belägna inom andra socknar i Stockholms län än Nacka socken samt i Uppsala, Södermanlands och Västmanlands län, på samma villkor, som avtalats i förslaget rörande Nackafastigheterna.

Departementschefen har utan att ingå på frågan om beskaffenheten av den rätt, som hospitalet kan äga till ifrågavarande avgifter, förklarat, att avgifterna böra kunna avlösas i enlighet med de grunder, på vilka det beträffande Nackafastigheterna uppgjorda förslaget bygger. De jämkningar, som kunna finnas påkallade, böra enligt departementschefens mening vidtagas i samförstånd med hospitalets direktion. På grund av frågans beskaffenhet, särskilt dess samband med 1861 års skatteköpsförfattning, har det syntts departementschefen nödigt att inhämta riksdagens yttrande över grunderna för avgiftspliktens upphörande.

Utskottet. Utskottet delar den uppfattning, som departementschefen hävdar rörande avgifternas upphörande, samt anser sig därför böra förorda, att, på sätt i propositionen hemställes, Kungl. Maj:t erhåller medgivande att utan hinder av de föreskrifter, som meddelats i 1861 års kungörelse, förordna om avlösning av de till Danviks hospital utgående rekognitionsavgifterna från samtliga fastigheter, beträffande vilka dylika avgifter skola utgå. I fråga om fastigheter, belägna utom Nacka socken, böra enligt utskottets mening vid avlösning tillämpas i huvudsak samma villkor som de, vilka enligt träffad överenskommelse skola gälla rörande fastigheter inom nämnda socken.

Då det av Kungl. Maj:t i propositionen begärda bemyndigandet att medgiva avlösning av rekognitionsavgifter är allmänt hållet och sålunda omfat-

tar jämväl fastigheter utom Nacka socken, erfordras icke någon ändring av det i propositionen framlagda förslaget för att ernå det syfte, som motionen II: 422 avser att tillgodose.

På grund av vad sålunda i ärendet anförts får utskottet hemställa,

A) att förevarande proposition måtte av riksdagen bifallas;
samt

B) att motionen II: 422 icke måtte till någon riksdagens
åtgärd föranleda.

Stockholm den 21 mars 1933.

På andra lagutskottets vägnar:

K. G. WESTMAN.

Vid ärendets behandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *K. G. Westman, Linder, von Geijer**, *Sigfrid Hansson, Sam Larsson, Öhman, P. Sandström* och *Olof Carlsson*;

från andra kammaren: herrar *Magnusson* i Skövde, *Magnusson* i Kalmar, *Johanson* i Hallagården, *Österström** och *Molander*, fru *Nordgren** samt herrar *Hermansson* och *Sandström* i Nyland*.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.